

ΠΑΣΧΑ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος πολλοί περισσότεροι ήρθαν στο χωριό για να γιορτάσουν το Πάσχα.

Από το Σάββατο του Λαζάρου άρχισαν να φθάνουν στο χωριό λίγοι - λίγοι οι χωριανοί μας, με τελική ο-

μα γιορταστικό και καταναυ-
χτικό.

Με το «Χριστός Ανέστη» άρχισαν να πέφτουν βροχή τα βαρελότεα (σύννηθες έθιμον καλώς ή κακώς).

Οι ομοβροντίες, οι κρότοι και το χαρούμενο καμπα-

Μια παρέα Νεοχωριτών καθώς ψήνουν το Πάσχα κατσίκια στο χωριό μας.

λοκλήρωση τη Μεγάλη Παρασκευή.

Ο καιρός τις πρώτες ημέρες ήταν βροχερός με αντάρες και με λίγο χιόνι να πέφτει στα γύρω βουνά. Ήταν ένα περιβάλλον υπέροχο. Στα μέσα της Μ. εβδομάδος βελτιώθηκε ο καιρός και την Κυριακή του Πάσχα ήταν μια ωραία ηλιόλουστη καλοκαιρινή μέρα.

Όλες οι ιερές νυχτερινές ακολουθίες της Μ. εβδομάδος ήταν καταναυτικές, ιδίως τη Μ. Παρασκευή, που μετά την ακολουθία, έγινε περιφορά του Επιταφίου από τον ιερό Ναό μέχρι την Πλατεία. Στην επι-

νοχτύπημα μέσα στο ήσυχο και ειρηνικό περιβάλλον του χωριού μας, δημιουργούσαν στις καρδιές όλων ένα συναίσθημα, που δύσκολα μπορεί κανείς να περιγράψει.

Μετά το τέλος της Ακολουθίας της Αναστάσεως, όλοι πήγαν στα σπίτια τους για να γευθούν την καθιερωμένη μαγειρίτσα.

Την Κυριακή του Πάσχα, άλλοι στο φούρνο, κι άλλοι στο σουφλι έψηναν το κατσίκι. Η μεγαλύτερη παρέα έψηναν στο Πάρκιγκ 10 οφάνια και στη συνέχεια, (65 άτομα τον αριθμό), έστησαν χορό στην πλατεία

Χορός στην Πλατεία του χωριού μας το Πάσχα.

στροφή εψάλη το «Άρατε Πύλας οι άρχοντες υμών». Την ώρα της περιφοράς οι καμπάνες κτυπούσαν πένθημα.

Το Μ. Σάββατο το δράδυ στις 12 τα μεσάνυχτα, στο προαύλιο του Ιερού Ναού έγινε η ακολουθία της Αναστάσεως του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, σ' ένα κλι-

του χωριού μας, που συνεχίστηκε μέχρι τις 6 το απόγευμα και όλοι μαζί πάλι οι χωριανοί παρακολούθησαν στο προαύλιο του Ιερού Ναού μας την ακολουθία της Αγάπης.

Χριστός Ανέστη, Χρόνια Πολλά, και του χρόνου ακόμα περισσότεροι.

● Όλες οι αιτήσεις για τοποθέτηση τηλεφώνων στο χωριό ικανοποιήθηκαν. Ήδη τοποθετήθηκαν οι τηλεφωνικές συσκευές και ελπίζουμε, ώσπου να έλθει «Ο ΝΕΧΩΡΙΤΗΣ» να έχουν αρχίσει να λειτουργούν.

● Οι εργασίες κατασκευής της οδού Αράχωδας — Νεοχωρίου προχωρούν κανονικά. Γεφυρώνεται το ρέμα και τελειώνει το τμήμα στον Αραχωδίτικο δειντρόλογο. Απομένει να ολοκληρωθεί το τμήμα από τις Συκιές μέχρι του Πατερέκα τον Μύλο. Πιστεύουμε ότι μέσα στο Καλοκαίρι, εκτός απροδέπτων καθυστερήσεων, να ολοκληρωθεί και αυτό.

Πάντως επιθυμία του εργολάβου είναι μέχρι το τέλος του φθινοπώρου να έχει ολοκληρωθεί όλες τις εργασίες και να γίνει η ασφαλτοστρώση, σ' όλο το τμήμα, από Αράχωδα μέχρι Νεχώρι.

● Οι εργασίες κατασκευής του κυρίως φράγματος του ΕΥΗΝΟΥ συνεχίζονται. Ολοκληρώθηκε το πρόφραγμα και στις 15 Απριλίου, με σωλήνες που ξεκινούν από αυτό διοχετεύτηκε το νερό στη σήραγγα μεταφοράς και ύστερα από 15 περίπου ώρες, έφθασε στη λίμνη του ΜΟΡΝΟΥ. Διά της σωληνώσεως αυτής μεταφέρονται στο φράγμα του Μόρνου 10 κυβικά το δευτερόλεπτο, ήτοι περίπου 85.000 κυβικά στο 24ωρο.

● Με λύπη μας διαπιστώνουμε ότι ο Αγροτικός γιατρός του ιατρείου Αράχωδας εξακολουθεί να μην επισκέπτεται, ως έχει υποχρέωση το χωριό μας, αλλά και τ' άλλα χωριά που ανήκουν στο Αγροτικό ιατρείο Αράχωδας.

Όμως μεγάλες ευθύνες έχουν και οι αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας, δηλ. οι προϊστάμενες αρχές της ιατρού, που παρά όλες τις καταγγελίες, δεν κατόρθωσαν δύο και πλέον χρόνια να δώσουν λύση στο πρόβλημα αυτό.

● Προβλήματα υπήρξαν από τα μέσα Μαρτίου μέχρι 21 Απριλίου στη συγκοινωνία Ναυπάκτου — Αράχωδας και Ναυπάκτου — Νεοχωρίου, που είχε διακοπή, με τη δικαιολογία ότι δεν υπήρχε καλή διατόμιση στο δρόμο, από το Χάνι του Λιόλιου και κάτω. Ήδη από της 22 Απριλίου επαναλήφθηκε η συγκοινωνία Ναυπάκτου — Αράχωδας και Ναυπάκτου — Νεοχωρίου, που για το Νεχώρι είναι μια φορά την εβδομάδα, κάθε Τρίτη, και αναχώρηση από Νεχώρι για Ναύπακτο Τετάρτη πρωί.

Τα προβλήματα της ορεινής Ναυπακτίας από πλευράς συγκοινωνίας είναι πολλά. Οι αρμόδιες υπηρεσίες της Νομαρχίας τα γνωρίζουν σ' όλες τους τις λεπτομέρειες.

Ας ελπίσουμε ότι, τώρα που η Τοπική Αυτοδιοίκηση και οι Νομαρχίες παίρνουν πολλές αρμοδιότητες, να λύσουν τα προβλήματα της συγκοινωνίας, που είναι ζωτικά για όλα τα ορεινά χωριά.

● ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ: Στις αρχές του χρόνου με ενέργειες του Δημήτρη Λάππα στο Γενικό Γραμματέα κ. Ιωάννη Χρυσικόπουλο, το ΥΠΕΧΩΔΕ επιχορήγησε το χωριό μας με το ποσό των 5 εκατομμυρίων δραχ. για έργα οδοποιίας.

Επίσης με ενέργειες του Παύλου Βλάχου και Δημήτρη Λάππα στον Γενικό Γραμματέα κ. Αλ. Βούλγαρη η διεύθυνση ΕΤΕΡΠΣ του ιδίου Υπουργείου επιχορήγησε το χωριό με 5 εκατομμύρια για τη διαμόρφωση της πλατείας.

● Σχετικά με το δρόμο Αράχωδας — Νεοχωρίου, σας θέτου-

με υπόψη τα κάτωθι στοιχεία που δεικνύουν το ενδιαφέρον του ΥΠΕΧΩΔΕ δια την κατασκευή του όσο το δυνατόν συντομότερα.

Σε επερώτηση που κατέθεσαν στη Βουλή οι βουλευτές του Νομού μας Αθ. Δημητρακόπουλος και Βασ. Μαγγίνας, για τη βελτίωση και κατασκευή της 24ης επαρχιακής οδού, και σε σχετικό έγγραφο της Ο.Σ.Υ.Ν για το οδικό τμήμα Ψηλός Σταυρός — Αράχωδα — Νεχώρι. Το ΥΠΕΧΩΔΕ απαντά ως εξής.

ΥΠΕΧΩΔΕ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ κ.λπ.

Με στόχο τη σύνδεση του φράγματος Ευήνου με την εγγύς περιοχή, αλλά και τη βελτίωση της 24ης Επαρχιακής οδού Ναυπάκτου — Αγ. Δημητρίου, το Υπουργείο δημοπράτησε το έργο

☛ Συνέχεια στη 2η σελίδα

ΔΙΑΦΟΡΑ ΝΕΑ

★ Την Κυριακή 2 Απριλίου 1995 στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Ναυπάκτου, έγινε η ενθρόνιση του νέου Μητροπολίτη της Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ.κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΥ.

Στις 5 μ.μ. στην κεντρική πλατεία της Ναυπάκτου και ενώπιον πλήθους κόσμου, έγινε η παράδοση της Αρχιερατικής ράβδου στο νέο Μητροπολίτη από τον προκατόχό του κ.κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟ.

Στην ενθρόνιση παρέστησαν 10 Αρχιερείς, οι βουλευτές Αθ. Δημητρακόπουλος και Ανδρ. Καραγκούνης, ο Περιφερειάρχης Ν. Πανταζής, ο Νομάρχης Αιτωλίας Ι. Βαϊνάς, ο Δήμαρχος Ναυπάκτου Ν. Ρέλλας με το Δημοτικό Συμβούλιο, οι άλλες αρχές της πόλεως και πλήθος κόσμου. Παρέστησαν και πάρα πολλοί κληρικοί μεταξύ των οποίων και ο συγχωριανός μας Παπανίκος Μασάλας.

Δυστυχώς ενώ είχαμε ήδη γράψει το ανωτέρω κείμενο, για την ενθρόνισή του, πληροφορηθήκαμε τον τραγικό θάνατο του Μητροπολίτη μας σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Η θλίψη μας νήρηξε μεγάλη, γιατί πέθανε τον ότι έφτανε νεώτατος από τη ζωή, πιστεύαμε ότι θα προσέφερε πολλά στο ποίμνιο της Μητροπόλεώς μας.

Εκφράζουμε τα θερμά μας συλλυπητήρια στους οικείους του.

★ Την Κυριακή 14.5.95

στην αίθουσα της Ομοσπονδίας Συλλόγων Βάλτων (Ο.Σ.Υ.ΒΑ.) πραγματοποιήθηκε η 1Α' Γενική Συνέλευση της Ο.Σ.Υ.Ν. (Ομοσπονδία Συλλόγων Ναυπακτίας) με θέματα:

α) Απολογισμός — δραστη
☛ Συνέχεια στη 2η σελίδα

ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ

✓ Στο φύλλο Μαρτίου 1995, στην 1η σελίδα και στο υπό τον τίτλο «Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ» και στο Κεφαλ. 6, γράφουμε ότι: Το Δ.Σ. εισέπραξε το 1.000.000 δραχ. που είχε εγκριθεί το 1993, με τη βοήθεια του κ. Αλέκων Φλώρον.

Το σωστό είναι:

Το Δ.Σ. εισέπραξε το 1.000.000 δραχ. με το οποίο επιχορηγήθηκε ο Σύλλογός μας από το Υπουργείο Υγείας Πρόνοιας και Κοιν. Ασφαλίσεων, ύστερα από ενέργειες του κ. Αθανασίου Βλάχου, αλλά λόγω γραφειοκρατικών διαδικασιών παρήλθε ο χρόνος εισπράξης και ο κ. Αλ. Φλώρος βοήθησε να επαναχορηγηθεί.

✓ Επίσης στις ΔΩΡΕΕΣ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ, εγράφη εκ παραδρομής ότι ο Χρήστος Σουρσίρης προσέφερε στον Ιερό Ναό τον χωριό μας εις μνήμη Τασίας Μέλμου και Μαρίας Ι. Χολέβα 100 μάρκα, αντί τον σωστό, 300 μάρκα.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

— Η Βασιλική Κ. Μάντη αρραβωνιάστηκε τον Ηλία Ιωαννίδη.

Ευχόμεθα καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

— Η Ειρήνη Αγγελή (το γ. Μαγδαληνής Μπαλαφούτα) παντρεύτηκε το Γρηγόριο Αταμέγκο.

— Ο Γιώργος Αλεξ. Φλώρος και η Βάλια Πίππα τέλεσαν τους γάμους τους στον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου Παλαιού Ψυχικού.

Ευχόμεθα να ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

— Ο Δημήτρης και η Γιάννα Βασιλείου βάπτισαν το αγνάκι των Κων)νου και Νατάσας Παπαδοπούλου (το γένος Αθανασίου Μπούρα) και το ονόμασαν Ηλία.

Να τους ζήσει.

ΘΑΝΑΤΟΙ

— Πέθανε στη Ναύπακτο και κηδεύτηκε στο χωριό μας ο Αθανασίας Μάρρος.

Θερμά συλλυπητήρια.

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ

ΣΤΙΣ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

— Η Αικατερίνη Πολυζώη (το γένος Δ. Φλέγκα) γέννησε αγνάκι είναι το ορθόν και όχι η Πολυζένη.

— Η Αικατερίνη Αθ. Ζώη γέννησε κοριτσάκι είναι το ορθόν, και όχι η Ζωή.

ΣΤΟΥΣ ΘΑΝΑΤΟΥΣ:

— Στο προηγούμενο φύλλο του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» δεν αναφέραμε το θάνατο του Ευάγγελου Τσουράπα, που πέθανε στην Αθήνα και κηδεύτηκε στον Πλάτανο Ναυπακτίας.

Ζητούμε συγγνώμη για τη παράλειψη.

ΕΙΣΦΟΡΕΣ

Απ' τὸ ἐσωτερικὸ

	Δρχ.
Δώρα Α. Καρανδρίκα	
— Χαλδαίου	10.000
Δημήτριος Καραδήμας	
(Απὸ Αράχωβα)	2.000
Μαρία Πασχάλη (γ. Σωτ. Χολέβα)	2.000
Θεόδωρος Καφίτης	10.000
Γεώργιος Ζηνέλης	5.000
Κων)νος Χαρμαντζής	2.000
Γεώργιος Ι. Λειβαδίτης	5.000
Αθανάσιος Ι. Λειβαδίτης	5.000
Αντώνιος Μαρούδας	5.000
Νικόλαος Μπαζιώνης	5.000
Γεώργιος Κ. Πανάγος	10.000

Απὸ τὴν Ἀμερικὴ

	Δολλ.
Γεώργιος Αθ. Ζαρκάδας	20
Τασία Μποτσόλη (γ. Γεωργίου Ζηνέλη)	20

Γεώργιος Π. Πανάγος	25
Περικλῆς Γ. Πανάγος	25
Βασιλική Κατσαούνη (γ. Θεοδώρα Μπαλαφούτα)	20
Δημήτριος Αντ. Πλάκας	50
Αννέτα Καραγιάννη	20
Βασιλική Στεργίου	20
Κων)νος Μπουραζέρης	50
Δρχ.	
Βασίλειος Ι. Καλαθάς	5.000

ΔΩΡΕΕΣ
ΕΙΣ ΜΝΗΜΗΝ

— Η Δήμητρα Λύρου (γένος Νικολάου Μασγάλα) πρόσφερε στον Σύλλογό μας δρχ. 5.000 εις μνήμην των γονιών της Νικολάου και Μάνθας.

— Ο Ανδρέας Ι. Καρανδρίκας, πρόσφερε στο Σύλλογό μας δρχ. 5.000 εις μνήμην του Αναστασίου Μάρρου.

— Η οικογένεια Παύλου Βλάχου πρόσφερε στο Σύλλογο 5.000 δρχ. εις μνήμην του Αναστασίου Μάρρου.

— Η κ. Καίτη Νταφύλλου πρόσφερε στο Σύλλογό μας και στη μνήμη: Νικολάου Λούπα δρχ. 5.000. Ευάγγελου Τσουράπα δρχ. 5.000.

ΣΤΡΑΤΕΥΣΙΜΟΙ

— Κατετάγη να υπηρετήσει τη στρατιωτική του θητεία ο Κων)νος Ξύκης.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

— Ο Χρήστος Ν. Ιωάννου επιτέλεσε για την Αστυνομία.

Του ευχόμεθα καλή σταδιοδρομία.

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ
«ΝΕΧΩΡΙΤΗ»

Χολέβα Αθανασίου του Γ. Γιάνναρη Ιωάννη του Κ. Τσέλιο Βασιλείου Χολέβα Νικολάου του Γ. Καραγιάννη Ιωάννου του Απ. Ρέπα Αθανασία του Φ. Μπαλαφούτα Νικολάου του Αθ.

Παρακαλούμε να ενημερωθούμε για τις νέες Διευθύνσεις των.

ΧΕΙΡΟΤΟΝΙΑ

— Ο κ. Δημήτριος Μούγιας, σύζυγος της Αικατερίνης Τσιόπα (το γένος Μαγδαληνής Μπούρα), χειροτονήθηκε διάκονος στις 28.5.95 στον Ιερό Ναό Κοιμήσεως της Θεοτόκου Αιτωλίας, από το Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λαυριωτικής κ.κ. Αγαθόνικο.

ΕΝΤΥΠΑ ΠΟΥ
ΠΗΡΑΜΕ

ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΑ
ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΚΑ ΝΕΑ
ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΩΝ
Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΑΜΠΕΛΑΚΙΩΤΙΣΣΑΣ
ΡΟΥΜΕΛΙΩΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕ-

Ο Σύλλογός μας έστειλε την κάτωθι επιστολή στο νέο Μητροπολίτη μας.

Προς,
Τον Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου κ.κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΝ — Ναύπακτος.

Σεβασμιώτατε,
Για την εκλογήν σας ως Μητροπολίτην της Ιεράς Μητροπόλεως Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου, το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου μας και όλα τα μέλη αυτού σας εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια.

Επὶ τὴν ἐνθρονίσειν σας δεσποσύνει ὡς ἀνω Μητρόπολιν σας ἐκφράζουμε τις πιο θερμές ευχές μας, για ένα δημιουργικό και πνευματικό έργο, που τόσο πολλοί έχουν ανάγκη οι κάτοικοι της Μητροπόλεως Ναυπακτίας και Αγίου Βλασίου.

Ο Σύλλογός μας στο έργο αυτό θα σας βοηθήσει στο μέτρο του δυνατού και θα ανταποκριθεί σε κάθε προσπαθειά σας για κάτι καλύτερο στην περιχή της Μητροπόλεώς μας.

Μετά θαυμάσιον σεβασμὸν
Για Το Διοικ. Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
Κ. ΜΑΝΤΗΣ

Η Γεν. Γραμματέας
ΚΙΚΗ ΦΟΥΡΛΑ

* Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ.κ. ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ μας απέστειλε την εξής ευχαριστήρια κάρτα.

Αγαπητοί,
Εύχομαι πλούσιες ευλογίες παρά τον Αναστάντος Κυρίου μας.

Ευχαριστώ για τις ευχές σας.

† Ο Ναυπακτίας
ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

✓ Επίσης ο Νομάρχης Αιτωλίας μας απέστειλε ευχές.

Προς,
Τον Σύλλογον Νεοχωριτών Ναυπακτίας,

ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ
Χαρούμενο και Ειρηνικό Πάσχα.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΓΓΙΑΣ
Νομάρχης Αιτωλίας

ΡΙΑ
ΦΑΜΗΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ
ΑΝΑΛΗΨΗ (ΔΕΡΒΕΚΙΣΤΑ)
ΑΙΤ)ΝΙΑΣ
ΕΥΡΗΤΟΣ
ΘΕΡΜΙΩΤΙΚΗ ΗΧΩ
ΑΧΕΛΩΟΣ
Η ΤΡΙΧΩΝΙΔΑ
ΩΡΑΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ
ΜΗΛΙΑ
Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΔΕΓΓΛΑΣ
ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΝΙΚΑ ΝΕΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΦΩΝΗ ΑΙΤ)ΝΙΑΣ
ΘΑΥΜΑΚΟΣ
ΒΕΛΕΣΙΩΤΕΣ

ΔΙΑΦΟΡΑ ΝΕΑ

☞ Συνέχεια από την σελ. 1
ριότητες Κεντρικού Συμβουλίου.

β) Έκθεση Εποπτικού Συμβουλίου.

γ) Υποβολή Προϋπολογισμού.

δ) Προτάσεις - Ανακοινώσεις - Συζήτηση διαφόρων θεμάτων.

Στο Κεντρικό Συμβούλιο αντιπροσωπεύεται και ο Σύλλογός μας με μέλος τον Δ. Συμβούλιο.

★ Την Κυριακή 7.5.95 είχε πραγματοποιηθεί στην ως άνω αίθουσα η ετήσια Γενική Συνέλευση της ΠΑΝ ΣΥ. (Πανατωλοακαρνανική Συναμοσπονδία), με τα ίδια θέματα σχεδόν, που αναφέρονται και για την Ο.ΣΥ.Ν.

Οι δύο αυτές (Ομοσπονδία — Συναμοσπονδία) Ο.ΣΥ.Ν., που ασχολείται με όλα τα θέματα της επαρχίας Ναυπακτίας, και η ΠΑΝ ΣΥ. που ασχολείται με τα θέματα της Αιτωλίας, προσπαθούν και καταβάλ-

ουν προσπάθειες να λύσουν στο μέτρο του δυνατού, τα γενικότερα και ειδικότερα προβλήματα της όλης περιοχής και οι δραστηριότητες μέχρι τώρα είναι αξιόλογες και αξιέπαινες.

Η ΠΑΝ.ΣΥ. με το υπ' αριθ. 62)8.5.95 έγγραφο προς τον Πρόεδρο της Κυβέρνησης, τους περισσότερους Υπουργούς, Γενικούς Γραμματείς Υπουργείων, Περιφερειάρχη Αντ. Ελλάδα, Νομάρχη, Νομαρχιακό Συμβούλιο, βουλευτές Νομού Αιτωλίας, Πολιτικά κόμματα και εφημερίδες, θέτει υπόψη τους όλα τα προβλήματα του Νομού Αιτωλίας και προτείνει λύσεις.

★ Στις 3, 4, 5 και 6 Μαΐου 1995, στην Ι. Μονή Μεταμορφώσεως Σωτήρος, στη Ναύπακτο, πραγματοποιήθηκε Συμπόσιο με θέμα «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση και Μ.Μ.Ε. (Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης), με τη συμμετοχή πλήθους κόσμου, εισηγητών και σημαντικών φορέων και παραγόντων του Νομού μας.

ΣΤΑ ΒΟΥΝΑ ΜΟΥ

Παλιός μου φίλος ο κοφτός του βράχου καταρράχτης: Στρογγυλεμένη ασπρόπετρα σά μάρμαρο καθάρια. Κι' από μεριά, χλωρόφυλλος θολός μαζί και φράχτης, Άγλαντινιές και μέλεγος, δαφνούλες και πουρνάρια.

Άγνωστος κόσμος μυστικός, γεμάτος παραμύθι, Γεμάτος δράκους και στοιχειά, θραχνά κι' άνατριχίλα. ...Νά πέφτης και νά χάνεσαι στής άδυσσος τά βάθι. Μαζί με τὰ νερά τῆς γῆς και τ' οὐρανοῦ τὰ φύλλα!

...Ν' ἀπλώνεσαι κατάχαμα σὸ δουνουπλάγι τέντα. Ἡ μάνα γῆς στὸν κόρφο τῆς μαζοῦμι νά σέ σφίγγει. Νά σέ ποτίζουν βότανο ἢ ρίγανη κι' ἡ μέντα. Σὰν κάτι ἀνύπαρχτο νά σέ ἀνεβαίνει τὸ μυρμηγκι.

Νά διαλογιέσαι και νά λές: Τ' εἶμαι; χορτάρι χοῦμα; Φωτιά; Νερό; Ἀγέρι; Ἀνθός; Δέντρο; Πουλί; Ζουλάπι; Καὶ νάσαι αὐτῶν, πὺ σκέφτηκες, μὴ μπερδεμένη σούμα, Νάσαι ἀνθρωπάκι τοῦ Θεοῦ, πὺ σπαρταράς γι' ἀγάπη!

Του Γ. ΑΘΑΝΑ

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΑΣ

☞ Συνέχεια από την σελ. 1
«βελτίωση και κατασκευή κατά τμήματα της 24ης Ε.Ο. Ναυπάκτου — Αγ. Δημητρίου — Όρια Αιτωλίας (Ψηλός Σταυρός). Στο τμήμα Ψηλός Σταυρός — Αράχωβα — Νεχώρι».

Η σύμβαση που υπογράφτηκε είναι συνολικής δαπάνης 317 εκατ. δρχ. και λόγω περιορισμένης πίστωσης δόθηκε πρωτεραιότητα στους δύο βασικούς οικισμούς, το Νεχώρι και την Αράχωβα.

Αναλυτικά: Αράχωβα — Ψηλός Σταυρός μήκους 5 χιλμ. όπου εκτελέστηκαν οι εργασίες χωματουργικών, τεχνικών και οδοστρώσις.

β) Διασταύρωση Αράχωδας — διασταύρωση Νεχωρίου μήκους 3,5 χιλμ. που είναι εν εξελίξει οι εργασίες χωματουργικών και τεχνικών.

Για την ολοκλήρωση των εργασιών με απόφαση του Αγ. Υπουργού στις 21.11.94 προσαυξήθηκε το ποσό της συνολικής δαπάνης και έφθασε τα 514.000.000 δρχ.

Ταυτόχρονα γίνονται προσπάθειες εξασφάλισης πιστώσεων από το Ταμείο Συνοχής, για την περαιτέρω βελτίωση του οδικού δικτύου της μεζονος περιοχής περί την λίμνη του Ευήνου.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΚΑΛΙΔΗΣ

ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ
ΓΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Παρακαλούμε τα μέλη του Συλλόγου μας, τους Νεχωρίτες όπου κι αν διαμένουν, να μας τηλεφωνούν (τηλ. 72.37.557 — 76.45.280) και να μας ενημερώνουν για κοινωνικά θέματα και για πιθανή αλλαγή της διεύθυνσης κατοικίας τους.

Δεν είναι δυνατόν να είμαστε πλήρως ενημερωμένοι και στο χρόνο που πρέπει για τα κοινωνικά θέματα.

Έτσι θα λείψουν και τα μικροπαράπονα που κάπου — κάπου ακούγονται.

ΙΣΤΟΡΙΑ & ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Β. ΦΟΥΡΛΑΣ

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ

1. «ΚΟΡΑΚΙΣΤΙΚΑ»

Τὰ κορακίστικα είναι συνθηματική γλώσσα, με την οποία χορφοσυνεννοούνται τα παιδιά στα παιχνίδια τους. Συνήθως παρεμβάλλεται σε κάθε συλλαβή μια άλλη συλλαβή, όπως: κα, πα, φα. Στη Ναβπακτο, όπου τα πρωτάκουσα, μαθητής Γυμνασίου (1946—51), μεταχειρίζονταν, πριν από κάθε συλλαβή, το έπιθημα κα «καμην - κατόν - καπαί - καξω - καμε -, καεί - καναί - καζα - καβο - καλιά - καρης» (=μην τον παίζουμε, είναι ζαβολιάρης).

Ο τρόπος αυτός είναι παλαιός. Όταν οι Έλληνες Φιλόσοφοι ισχυρίζονταν ότι δεν τους έννοούν οι χριστιανοί, ο Ιωάννης ο Χρυσόστομος τους έρωτά, «Μή κορακιστί φθέγγεσθαι, ὡ ἀνόητοι, καθάπερ τὰ παιδιά;» (στο περιοδ. «Λαογραφία», 1 (1909) 682—683).

2. ΚΕΡΑΣΟΚΟΚΚΑΛΟ-ΜΑΝΤΕΙΑ

Μαντικό παιχνίδι, που το παίζουν τα κορίτσια. Όταν τρώνε κεράσια, βάνουν το πρώτο κερασσοκόκκαλο ανάμεσα στα δυο δάχτυλα, δείχτη και μεγάλο, και, σιαντρώντας τον άερα, λένε: Σιαδω χωριό, σιακεί χωριό, σιαποθ θα παντρευτώ;

Και τινάζουν με δύναμη το κερασσοκόκκαλο. «Σιακεί που θα πάει», σιακεί, τάχα, θα παντρευτούνε. Αν πέσει κατακόρυφα (το πιθανότερο) θα παντρευτούνε στο χωριό τους — άλλο που δε θέλουν.

Το παιχνίδι το παίζουν και στην Αρχαία Ελλάδα, αλλά με μηλοκοκκοντισο (σπέρμα μήλου - το μήλο είναι ερωτικό σύμβολο). Το περιγράφει ο Πολυδεύκης (δεύτερο μ.Χ. αιώνα) στο «Όνομαστικό» του (9, 128).

3. Ο ΓΥΑΛΙΑΣ

Παιχνίδι που παίζουν τα παιδιά. Ο παππούλης (ή όποιος άλλος) πιάνει έναν γυαλιά (γυαλιά λέμε στο Νεχόρι το κολεόπτερο έντομο χορσοκάνθαρο ή χορσομυγα, επιστημονικά: κητονία ή χορσοχόρης και μη λολόνη). Δένει το γυαλιά με ρικελοκλωνά (κουβαρίστρας κλωστή), ίσια με μιάν όργια μάκρος, και δίνει την άκρη της κλωνάς να την κρατά το παιδάκι. Ο γυαλιάς φλετράει γύρω - γύρω και ζονζονίζει συνεχώς. Έτσι το παιδάκι ξεχλιάνει, χαίρεται.

Αλλά, κάποτε, η γάτα, μ' έναν πήδο της, αρπάζει τον γυαλιά και το παιδάκι απομένει με τη χαρά στο στόμα, ή θάνει τα κλάματα. Και τότε ο παππούλης είναι να φάει να λάβει άλλον γυαλιά.

Το παιχνίδι ήταν γνωστό και στη Βυζαντινή εποχή, «λερόμενον ξίνα δια τον ήχον, ὃν τὸ έντομον παράγει» (Φ. Κοκκουλέ, Βυζαντινὸν Βίος καὶ Πολιτισμός, Α, 1, 165), αλλά και στην έλλη νικήν Ἀρχαιότητα, με τ' όνομα μηλολόνη. Το περιγράφει ο Πολυδεύκης στο «Όνομαστικό» του (9, 124).

4. ΤΟ ΚΑΛΑΜΙ - ΑΛΟΓΟ

Και ποιός δεν έπαιξε, μικρός, με το καλάμι - άλογο; το ντί στη ντόπια νηπιακή γλώσσα. Το παιδάκι έπένει σ' ένα καλάμι (ή, στο μπιστούνι του παππούλη), το χτυπά, και μιμείται τον τροχασμό ή τον καλπασμό του άλόγου. Στην άχαλίνωτη φαντασία του μικρού παιδιού και τ' άψυχα έχουν ψυχή.

Το παιρνιδάκι με το καλάμι - άλογο το παίζαν γενεές - γενεών έλληνόπουλα ως τις μέρες μας. Μάλιστα είχε περάσει και στο έπίσημο σχολικό Ἀλφαριθμητικό. Εικόνα: ένα άρογάκι, ο Μπάμπης, καθάλα στο καλάμι, κρατώντας μαστίγιο (καμουτίκι). Κείμενο:

Καθαλάρης περνῶ, έν δυό, και με λένε άρχηγό, έν δυό. Χαλινάρι κρατῶ, έν δυό, Καθαλάρης έρώ, έν δυό, και στην Πόλη θά μλώ, έν (δυό).

(Δούκα - Δελιπέτρον, «Τὰ παιδάκια», αλφαριθμητικό, ΟΕ ΣΒ 1947, σελ. 61. Το αλφαριθμητικό αυτό χρησιμοποιήθηκε στα σχολεία μας από το 1939 ως το 1947. Οι ήλικιωμένοι θα το θυμούνται).

Τώρα τα παιδάκια «έποχοούνται» σε πλαστικά αυτοκινητάκια και ποδηλατάκια και αλογάκια. Το καλάμι - άλογο ποιός το ρωτάει; Έμειναν όμως οι παροιμιακές φράσεις:

«Καβαλίκεψε το καλάμι». «Μπήκε καθάλα στο καλάμι»

Τις λέμε για έναν που το έχει πάει πολύ άπάνον τον, που πήραν τα μυαλά του άερα, που ξή σε πέλαρα έντυχίας, που ξή σε κόσμους φανταστικούς, έξωπραγματικούς.

Αποδῶ, ίσως, και η φράση: «Είναι στο Ντουρή καθάλα», που τη λέμε για έναν μεθυσμένο. Και η έντραπέλη πρόποση: «Έβίθα, καθάλα στο Γρίθα», που συνήθίζει να τη λέει, άστεϊζό-

Συνέχεια στη 3η σελίδα

ΣΑΤΙΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Πολλά σατιρικά (περιγελαστικά) τραγούδια (άλλα και παροιμίες και παροιμιόμυθοι και ανέκδοτα) «χτυπάνε τη γυναίκα». Έπόμε-

νο, αφού η παλιότερη άγρο τοποιομενική κοινωνία ήταν άρρενοκρατική. Όμως υπό την εύθυμη επιφάνεια λανθάνει στο βάθος σκοπός διδασκτικός: Πώς ο λαός δέν τη θέλει τη γυναίκα. Δέν τη θέλει να 'ναι άνοικονόμητη, άνοικοκύρευτη, άνεπρόκοπη, άκαμάτα, μέθυση. Δέν τη θέλει να 'ναι άπατάει τον άντρα της, «να πατάει το στεφάνι της» (αυτό δά είναι και πολύ επικίνδυνο). Άυστηρά εκφράζεται η κοινή γνώμη για όποια παρεκκλίνει από τον παραδοσιακόν ήθικό κώδικα:

— Άς ήταν καλή, να μην τη μολογάνε, να μην την άναγελάνε!

— Άς καθέταν φρόνιμα, να μην της βγάλουν σύλλογα, να μην της κρεμάσουν κορεντζέλια!

Και ή έχουσα ὦτα άκούειν, άκουέτω.

1) Στο τραγούδι «Στῆς άκριβείας τον καιρό» (φύλλο 57 του «Νεχωρίτη») στόχος είναι η πολυφάγος. Τώρα οι μανάδες μαλώνουν τα κορίτσια τους να μην τρώνε πολύ και παχαίνουν και χάνουν του κορμιού τη χάρη. Τότε η γυναίκα δέν έπρεπε να τρώει πολύ, γιατί τα οικονομικά του σπιτιού δέν το άντεχαν.

2) Τη μεθούκλου κα τειρωνεύεται ο λαός στ' άκόλουθο τραγούδι:

(Με παντρέ - μωρε παιδιά με παντρέψαν οι γονιοί (μου)

Με παντρέψαν οι γονιοί μου δίχως να 'χουν τη βουλή (μου).

και μου δώκαν μια γυναίκα πόπινε για πέντε δέκα.

Στο βαρέλι το γιομάτο πήγεν η κορφή στον πάτο και την πύρα μεθυσμένη και στη σκάλα άκουμπισμέ- (ν).

—Πές μου, κόρη μ', τον καπ (μό σου)

να σου βρω το γιατρικό (σου).

—Άντρ', άν θέλεις να με (γιάνεις)

στο κρασί νερό μη θάνεις, μην κερνάς με το τσουκά- (λι)

κι έχω ζάλη στο κεφάλι, κέρνα με με το λαήνι κι όσο πιω κι όσο άνεμείνει. (άπολυτό)

3) Να κι ένα τραγούδι, στο οποίο αυτοσατιρίζεται η άκαμάτρα:

(Οί κακές - πώ, πώ, πώ, οί κακές μου συνυφάδες). Οί κακές μου συνυφάδες άκαμάτρα με φωνάζουν. Γώ δέν είμαι άκαμάτρα παρά είμαι ψιλογνέστρα. Πέντε μήνους έξι άδράχτια πότε τα 'γνεσα η πλατώ- (νου!)

Κι έμασά 'να κουβαράκι σαν του ψύλλου το ματάκι κι έβαλα να το ιδιάσω απ' άφτι σ' άφτι της γάτας. Εϊδ' η γάτα το ποντίκι και μόμπλεξε το διασίδι. (άπολυτό)

4) Το τραγούδι «Καλότυχος, καλόμοιρος...» (φ. 59) τα 'χει με την ύπνα ρού και μπεκρού συνάμα.

Έχουμε και τραγούδια, στα όποια διακωμωδούνται τα «στραβοπατήματα» της παντρεμένης.

5) Τῆς Παπαδοπούλας που τον άντρα της αγαπά καλά, αλλά το φίλο σαν καλύτερα (φ. 37) Το τραγούδι πρωτάκουσα σε γάμο του 1963. Το τραγουδούσε και το χόρευε ο Χρ. Άράχοντας (ό Ποντίκας).

6) Τῆς μικρομάνας που, όταν έλειπε ο άντρας της, συμμαζωνε τον «καφαντάρη» (αγαπητικό) στο σπίτι: «Το ποιός τον κρούει το μάνταλο» (φ. 36).

7) Κι έτούτο δῶ, τῆς Πυργιανιώτισσας:

(Πυργιανιώ - μαρ' Πυργιανιώ, (νιώ,

πυργιανιώτικος χορός). Πυργιανιώτικος χορός, Πυργιανιές χορεύανε κι άλλες άγναντεύανε.

Μες τη μέση στο χορό φίλησα μια Πυργιανιώ κι ήταν κι άντρας της εκεί και του κακοφάνκε.

—Άντρα μου, κακάντρα (μου,

τί σου κακοφαίνεται;

Το φιλι δέ φαίνεται, τίποτα δέ γίνεται. (συρτό)

Συνήθιζε να το τραγουδάει (και να το χορεύει) η Βουτροβασίλω (που πέθανε χορεύοντας στο πανηγύρι τῆς Καρυάς Μεσοκώμης, 26 'Ιουλίου 1950)

*

Συνεχίζω με τα σατιρικά τραγούδια, που με τρόπο ή και κατά πρόσωπο «χτυπάνε τον άντρα». Στη μπούκα του κανονιού ο κακαντράκης και άδύναμος, ο άκαμάτης κι άνεπρόκοπος, ο μαραζιάρης και άνήμπορος, ο γέρος που πήρε νιά γυναίκα. Η σάτιρα (άλλα και ή διδαχή) διατυπώνεται, συνήθως, ως παράπονο τῆς κακοπαντρεμένης, τῆς άτυχης στο γάμο της.

1) Στο τραγούδι «Ψηλόν άντρα που μῶδωκες» (φύλλο 58 του «Νεχωρίτη») ή «κακότυχη» άναθεματίζει την τύχη της και καταριέται τον... άντρούκλα της.

2) Σ' έτούτο δῶ ή θλάχα μας σκανιάζει, σκάει από το κακό της, και βασανίζεται με τον άχαίρευτο τον άντρα της. Και πώς η καμένη θα τα βγάλει πέρα! (Βλάχα πλιέ - ή θλάχα μου, θλάχα πλιένει στο ποτάμι) Βλάχα πλιένει στο ποτάμι κι άλλη θλάχα τη ρωτάει: —Βλάχα μ', τ' είσαι σκανια- (σμένη

και βαριά βασανισμένη;

—Τί καλό 'χω ή κακομοίρα με τον ξεθαλιά που πήρα, μούιδε ζῆ, μούιδε πεθαίνει, μούιδε ο δαίμονας τον (παίρνει.

Τα πορπόδια του στη στά- (χτη,

τα τσαρούχια του στη φράχ (τη.

Όσο να ποδέσει το 'να, πήρε το καλό το γιόμα κι όσο να ποδέσει τ' άλλο, πάν τα πρόβατα στο στάλο. (άπολυτό)

Ο ξεθαλιάς (λέγεται και σαχτοπ...): αυτός που ξεθέλνει τη στάχτη, συμποδαυλάει τη φωτιά αυτός που από τεμπελιά ή προσποιητή άνημπορία, κάθεται παραφωτιάς. Τα περιπόδια: μάλλινα κουρέλια, με τα όποια περιτυλίνουν τα άκρα των ποδιών προτού ποδεθούν. Το καλό γιόμα: ή δεκάτη πρωινή, ή ώρα για κολατσό (ένῶ «μεγάλο γιόμα»: το μεσημέρι). Και ρ. καλογιοματίζω: κολατσίζω

«Έλα, καλέ μ', να φας ψωμί, να καλογιοματίσεις». «Τα πρόβατα στο στάλο» δηλ. μεσημέριασε.

3) Σ' άλλο τραγούδι ή όμορφη Γιαννούλα παραπονιέται γιατί πήρε «μαραζιάρη», ένῶ τῆς έπρεπε παλλι- (φ. 8).

4) Ο άταίριαστος γάμος του γέρου και τῆς νιάς δε μπορεί να 'ναι γάμος ευτυχισμένος.

(Σου είπα μα - καλή μου ή μάνα,

σου είπα, μάνα μ', πάντρε- (φέ με)

Σου είπα, μάνα μ', πάντρε- (φέ με,

σπιτοσνοικοκύρεψέ με, κι άντρα γέρο μη μου δώ- (σεις

και πικρά το μετανοιώσεις. Γιατ' ο γέρος θα γκρινιάζει και θα τα πολυξετάζει, που 'ν' τ' άλεύρι, που 'ν' τ' (αλάτι,

που 'ναι ή κότα ή λαθουρά- (τη;

Και του γέρου τα παιχνίδια σα νερόβραστα κρεμμύδια και του νιού τα παιχνιδάκια σαν τα μοσκοκαρυδάκια.

(συρτό)

Συνέχεια στη 4η σελίδα

«Δέξου τις ταπεινές μας ίκεσίες και χάρισέ μας, των πατέρων Θεέ, στη γῆ σου να παλιώνουν οι έκκληρίες να μην παλιώνει ή πίστη μας ποτέ».

Γ. ΑΘΑΝΑΣ

ΣΑΤΙΡΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Συνέχεια από την σελ. 2
5) Καί τῆς Χαΐδως τὸ τραγούδι, τὸ πικρόπικρο, τὸ γούδι, τὸ πικρόπικρο, τὸ γούδι:

(Γέρας' ὁ μαῦρος —Χαΐδω μ'— γέρασα)
Γέρας' ὁ μαῦρος, γέρασα κι ἐσὺ θέλεις παιγνίδια
κι ἐγὼ νὰ παίξω δὲ μπορῶ, μουιδέ καὶ νὰ γελάσω.
Θέλεις στὴν κούνια θάλε με, θέλεις στὴ σαρμανίτσα
καὶ μὲ τὸ πόδι σ' κούνα με καὶ μὲ τὰ χέρια γνέθε
καὶ μὲ τὸ στόμα τὸ γλυκὸ πές μου κἀνα τραγούδι.
— Τ' αἰκοῦτε σεῖς οἱ ὁμορφες, ξανθιές καὶ μαυρομάτες;
Φλουριά νὰ μὴ ζουλέψετε καὶ διὸ μὴ λιμπιστεῖτε
μπροστὰ στὸν ἄντρα τὸν καλὸ, μπροστὰ στὸ παλληκάρι.
(ἀπολυτὸ)

(Τὸ τραγούδι τὸ παίζουν καὶ τὰ ὄργανα μὲ τὰ λόγια ἀλλαγμένα καὶ σὲ νηχὸ ἡπειρώτικο).

6) Καὶ θὰ κλείσω μὲ τὸ τραγούδι «Τρεῖς ἀδελφοὺ-

Τρεῖς ἀδελφοῦλες ἤμασταν —τ' ἀπδόνι, τ' ἀπδόνι, τ' ἀπδόνι, τ' ἀπδονά —
κι οἱ τρεῖς νὰ παντρευτοῦμε.
Ἡ μιὰ παίρνει τὸ λοχαγὸ κι ἡ γ' ἄλλη τὸν γυφτάκη
κι ἡ τρίτη κι ἡ ὁμορφότερη παίρνει τὸν γεροντάκη.
Στὸ λοχαγὸ φαίνουν ἀρνιά, στὸ γύφτο κασιόκακι
καὶ στὸν καπμένο γέροντα φαίνουν τὸν κοκκοράκη.
Στὸ λοχαγὸ παίζουν διολιά, στὸ γύφτο νταουλάκι
καὶ στὸν καπμένο γέροντα παίζουν τὸ καλαμάκι.
Στὸ λοχαγὸ στρώνουν χρυσά, στὸ γύφτο κεραμάκι
καὶ στὸν κοπμένο γέροντα στρώνουν τὸ καποτάκι.
(συρτό)

Τὸ τραγούδι συνήθιζαν νὰ τὸ τραγουδᾶνε, ὅταν «ἐπλεγαν τὸ γαϊτανάκι» (τὸ ἀποκριάτικο γαϊτανάκι μὲ τὶς κορδέλες, ἄσχετο μὲ τὸ «χορὸ γαϊτανάκι» τῆς Λαμπρῆς, καὶ τώρα τοῦ Πανηγυριοῦ). Τὸ ἀποκριάτικο γαϊτανάκι δὲν ἦταν συνήθιο τοῦ τόπου μας. Τὸ 'φεραν στὸ Νεχώρι οἱ Νεχωρίτες τὰ ἐξιδευόμενοι κατὰ τὸ Μεσοπόλεμο. «Τὸ 'πλέξαμε ἡ παρέα μας δυὸ — τρεῖς χρονιές, κι ἀπὲ τ' ἀπαράτησάμε» (μαρτυρία Κώστα Μαρζουδά).

Δημήτριος Φούρλας

Υ.Γ.: Μιὰ ἀπορία καὶ μιὰ παρατήρηση.

1) Ἡ ἀπορία μου: τί θέσῃ μπορεῖ νὰ ἔχει στὸ ἡμε-

λες ἤμασταν». Προσέξτε καὶ τὸν λεγόμενο «νόμο τῶν τριῶν», βασικὸ καὶ χαρακτηριστικὸ στοιχεῖο τῆς τεχντροπίας τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ.

ρολόγιο τῆς Ἐκκλησιᾶς μας, δίπλα στὸ σταυρὸ τοῦ καμπαναριοῦ, τὸ πέταλο —αὐτὸ τὸ «τυχερὸ» καὶ «φυλαχτό», τὸ δεισιδαιμονικὸ καί, συνεπῶς, ἀντεκκλησιαστικὸ.

2) Ἡ παρατήρησή μου: πατροπαράδοτη ἡ εὐχή - ἀντευχή: «Χριστὸς Ἀνέστη» - Ἀληθῶς Ἀνέστη! γιὰ τὴν ἡμέρα τῆς Λαμπρῆς, καὶ ὅλο τὸ Ἀσπροδόξαδο (κι ὡς τὴν Ἀνάληψη, παλιότερα). Ἐφέτος, ἀκόμα κι ἀνήμερα τῆς Λαμπρῆς, ἀπὸ φερτούς καὶ ντόπιους, ἀπὸ νέους καὶ ἡλικιωμένους, ἀκουγες: «Χρόνια — πολλὰ», «Καλημέρα», «Γειά σας»! Ἡ ἀστική διάβρωση ἔχει εἰσχωρέσει παντοῦ. Καὶ στὸ Νεχώρι μας.

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ

Συνέχεια ἀπὸ σελ. 3
μενος, ὁ Μαρογιώργος (Ντιον φῆς καὶ Γρίβας, ὀνόματα ἀλόγων).

Τὸ παιγνίδι μὲ τὸ καλάμι - ἄλογο ἦταν γνωστὸ καὶ στοὺς Βυζαντινοὺς (Κονκον λέ, Α, Ι, 164), ἀλλὰ καὶ στοὺς Ἀρχαίους.

Ὁ Πλούταρχος στὸν «Ἀγρησίλαο» (κεφ. 25) ἀναφέρει ἓνα ἀνέκδοτο: «Ἦν δὲ καὶ φιλότεκνος ὁ Ἀγρησίλαος διαφερόντως, καὶ περὶ ἐκείνου τὸ τῆς παιδείας λόγος, ὅτι μικροῖς τοῖς παιδίοις οἷσι κάλαμον περιβέβηκώς, ὥσπερ ἔπινον, οἴκοι συνέπαιζεν ὀφθαλμοὺς δὲ ἐπὶ τινος τῶν φίλων, παρεκάλει μηδενὶ φράσαι, πρὶν ἂν καὶ αὐτὸς πατὴρ παιδῶν γένηται» — Ὁ Ἀγρησίλαος ἀγαποῦσε ἐπερβολικὰ τὰ παιδιὰ του καὶ, λένε, πῶς, ὅταν ἐκεῖνα ἦσαν μικρά, ἐπαίξε μαζί τους καβαλικεύοντας κι αὐτὸς τὸ καλάμι σὰν ἄλογο. Μιὰ μέρα μάλιστα τὸν εἶδε ἓνας φίλος του νὰ παίζει ἔτσι, ἀλλὰ ὁ

Ἀγρησίλαος τὸν παρακάλεσε νὰ μὴν τὸ εἰπεῖ σὲ κανέναν προτοῦ γίνει κι ἐκεῖνος πατέρας, «χαζομπαμπάς».

Ὁ σονετός καὶ σοβαρὸς Ἀγρησίλαος δὲν ἤθελε νὰ φανεῖ στὸ λαὸ του ὅτι παιδαριάζει - βασιλιάς αὐτὸς τῆς Σπάρτης καὶ ἐπεύθυνος δημόσιος ἄντρας. Ἐνῶ στοὺς καιροὺς μας οἱ ὅποιοι δημόσιοι ἐπευθνοανέθνοιο προκαλοῦν τὸ λαϊκὸ αἶσθημα μὲ τὶς παιδαριωδίες, τὶς ἐλαφρότητες καὶ τὶς φαιδρότητες.

Δημ. Φ.

Ὅποιος θέλει νὰ δημοσιεύει κάποιον ἀρθρο, γνώμη, παράπονα (ἐνυπόγραφα ἢ ὄχι), νὰ μας στέλγει στο γραφεῖο του Συλλόγου ταχυδρομικῶς ἢ νὰ το παραδίδει σ' οποιονδήποτε μέλος του Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΑΛΙΕΣ: Ο γερο - Σπύρος και η... υπηρεσία του

Γέννησε του γερο - Σπύρου ἡ γελάδα κι ἐκάμε ἐνα μοσχαρακι!... Τι νὰ σας λέω!...

Να μὴν το ἰδεῖ μάτι κακό! Ολοῖδιος ὁ Μπάλιος του γερο - Κολιοῦ, ὁ γονιὸς του, που τόσο καμάρωνε τὴ δύναμη καὶ τὴ λεσιὰ του ὁ μπάρμπα - Σπύρος.

Να τώρα που ἔχει κι αὐτὸς μοσχάρι ἀπὸ σοῖ.

Τὸ χάρκε τόσο ὁ γερο - Σπύρος, λες κι ἀπόκτησε ἡ κυρά Σπύραινα ἀρσενικὸ παιδί τώρα στα γεροντάματά της.

Μα τὴ χαρὰ τὴ διαδέχτηκε ἀπελπισία.

«Κάτι δὲν πάγινε καλὰ σ' αὐτὴ τὴ γέννα»...

Τσοπάνης «νὰ ζωή» ὁ γερο - Σπύρος, δὲ ματαπόλαψε αὐτὸ τὸ πρᾶμα!

Ἡ γελάδα ἐβγαλε κι ἐνα ἐξόγκωμα ἴσια μὲ ἐνα κο-

λοκύθι, που κρέμεταν.

Τὸ ἐρμήνεψε γιὰ μεγάλη ἀναποδιά!

Εἶπε νὰ σφάζει τὴ γελάδα, νὰ ρίξει τὸ μοσχαρακι στα σκυλιά, μα πάλι δὲν του πήγαινε ἡ καρδιά.

— Ἀς πάω νὰ ρωτήσω καὶ κανένα ἄλλο σκέφτηκε...

Κατέβηκε στὴν ἀγορά.

Κουβέντιασε τὸν ἐνα, πῆρε τὴ γνώμη τ' ἀλλοινοῦ, ἀκούσε τὴ συμβουλὴ τοῦ τρίτου.

— Δὲν πας νὰ βρεῖς τὸ δάσκαλο, νὰ τὸν ρωτήσεις; του εἶπε στὸ τέλος κάποιος. Αὐτὸς θὰ ξέρει.

Να τ'ς προυάλλις τουν πήρι κι οὐ γερο - Θοδωρῆς γιὰ τ' γ'ρούνα τ'. Εἶχι ἐνα διαουλιμένον κόψ'μου... Τὴν πᾶγνι ρουή... Τί τ'ν ἐκάμι; τί τ'ς ἐδουκι;... Γεια τ'ς κι χαρὰ τ'ς!... Τώρα εἶνι πιρδί-κι!... Το 'καμι κι νὰ θράκα

γούρ'νόπλα! Γι' αὐτῆνου σ' λέου... Σύρι στου δάσκαλου νὰ τουν ρουθήεις.

— Να πάω...

Καὶ πήγε καὶ τὸν βρήκε.

— Δάσκαλέ μ', το καὶ το...

Καὶ τοῦ 'πε τὰ καθέκαστα. Καὶ ὕστερα κατάληξε:

— Ἐλα, ρε δάσκαλε, π' νὰ σ'χωρεθῶν τα πιθαμένα σ'... Ἰγὼ τόσο χρονὴ τσου-πάν'ς τέτοιο σημεῖο δὲν το ζαναπόλαφα!

— Πάμε, ρε μπάρμπα - Σπύρο...

Καὶ πήγαν στὴν καλύβα, που ἦτανε τὰ ζωντανὰ καὶ εἶδε τὴν περίπτωσιν.

— Δὲν εἶναι τίποτα τὸ σοβαρὸ, τὸν καθησυχάσε. Συνηθισμένα πρᾶματα, μπάρμπα - Σπύρο, αὐτά.

Ἐχομε κήλη μήτρας, ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ δουλειὰ δική μας... Θέλει νὰ φέρουμε κτηνίατρο.

— Να φέρουμε! συμφώνησε χαροῦμενος ὁ γερο - Σπύρος, μιὰ κι ἀποκλείστηκε ἡ κακοσημαδιά.

Καὶ τὸν ἔφεραν.

Διάνα ἐπέσε στὴν διάγνωσιν ὁ δάσκαλος. Ἦταν στ' ἀλήθεια κήλη μήτρας.

Σε λίγη ὥρα ἡ μήτρα τῆς γελάδας ἦταν στὴ θέσιν της.

Σαν τέλειωσε ἡ ἐπέμβαση, λέει ὁ γιαντρός στὸ δάσκαλο, που παραβρίσκειταν κι αὐτὸς ἐκεῖ καὶ βοηθοῦσε.

Τώρα τὸ ζῶο, δάσκαλε, εἶναι ἐντάξει, μα θέλει προσοχή. Θα χρειαστεῖ νὰ μείνει ἀπόψε κάποιος στὴν καλύβα κοντὰ στὸ ζωντανὸ γιὰ νὰ προσέχει, μήπως καὶ με τοὺς σπασμούς ξεφύγει πάλι ἡ μήτρα.

— Θα μείνει ὁ μπάρμπα - Σπύρος, λέει ὁ δάσκαλος γιὰ νὰ προσέχει.

— Δάσκαλε, τί θα κάμω, ρωτᾷ ὁ γερο - Σπύρος, που δὲν κατάλαβε πολλὰ γιὰ τὴν ἀποστολὴ του.

— Θα μείνεις νὰ προσέχεις τὴ γελάδα...

— Ορὲ, αὐτὴν το κατάλαβα, τί νὰ προσέχω νὰ μου πείτε.

— Να, λέει ὁ κτηνίατρος, ὅταν τὸ ζῶο ἔχει σπασμούς θα το κρατᾷς γερά ἀπὸ πίσω, γιὰ νὰ μὴν πέσει πάλι ἡ μήτρα. Κατάλαβες;

— Κατάλαβα... Κι ὡς πότε θὰ γίνιται αὐτὸ, γιαντρε;

— Τουλάχιστο ὡς τὸ πρωῒ. Ἐμεινε σκεφτικός ὁ γερο - Σπύρος.

Ἦστερα κουνώντας τὸ κεφάλι, εἶπε στὸν εαυτὸ του:

— Ἦταν νὰ το πιράεις κι αὐτῆνου γερο - Σπύρο. Καὶ πρόσθεσε ἀπευθυνόμενος στὴ Σπύραινα, που ἔστεκε παράμερα καὶ παρακολουθοῦσε τὰ συμβαίνοντα:

— Ε, ρε γριγιά, ὅσα ρηγούλια δὲν εἶδι νὰ ζουή του δ'κό σ' του ...νταραβέρ', θα τ' ἀπολάφει ἀπόψι ἡ Μιλίσου.

— Αὐτῆνου μανάχα!... εἶπε βαριά ἐνοχλημένη ἡ

Συνέχεια στὴ σελίδα 6

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

Γιὰ τέταρτη ἐφέτος χρονιά ἡ «εργένικη παρέα» ἐπισκέφθηκε τὸ χωριὸ τὸν περασμένο Ἰανουάριο.

Δεκαπέντε ἄντρες (θα ἤθελα πολὺ νὰ πῶ παιδιὰ) πήγαμε γιὰ μιὰ ὁδομάδα στὸ χωριό.

Ἐφέτος εἶχαμε τὴν ευκαιρία καὶ τὴ χαρὰ νὰ ἔχομε μαζί μας, στὴν παρέα μας δύο ἐκλεκτοὺς φίλους τοῦ χωριοῦ μας, τὸν Ἰψοπουργὸ ΠΕΧΩΔΕ καὶ τὸν Γιαννῆ Τσακλιδῆ καὶ τὸ Διευθυντὴ τῆς διευθύνσεως ΕΥΔΕ) ΟΣΥΕ τοῦ ἰδιοῦ Ἰπουργεῖου Μηχανικῶ καὶ Μενέλαο Κωνσταντάκο. Καὶ οἱ δύο φίλοι μας ἔχουν ἀμεση σχέση μὲ τὸ μεγάλο ἔργο τοῦ Εὐήγου καὶ μὲ ὅλα τὰ ἔργα ποὺ συνδέονται μὲ αὐτό.

Παρ' ὅλον ὅτι ἡ παραμονὴ τους ἦταν μόνο δύο ἡμέρες, ἐν τούτοις πήραν μιὰ γεύση τῆς χειμωνιάτικης ζωῆς στὸ χωριό καὶ τῆς φιλόξενης διαθέσεως τῶν συγχωριανῶν μας.

Θετικότητες ἦταν οἱ ἐντυπώσεις ποὺ ἀφῆσαν οἱ δύο φιλοξενούμενοί μας σ' ὅλους μας. Ἀπλοὶ, καταδεκτικοί, φάγανε μαζί μας τὰ τοπικὰ μας φαγητά, τραγουδῆσαν μαζί μας καὶ ἐνδιαφέρθηκαν γιὰ τὰ θέματα τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς περιοχῆς. Εὐπίζω —εἰ μὴ βέβαιος— ὅτι καὶ οἱ δύο

ευχαριστήθηκαν καὶ ἐφυγαν μὲ καλὲς ἐντυπώσεις. Ἀλλωστε μὲς τὸ εἶπαν πολλές φορὲς μετὰ.

Ακόμα εἶχαμε τὴν ευκαιρία καὶ τὴ χαρὰ νὰ φάμε παρέα μὲ μηχανικούς καὶ στελέχη τοῦ ἔργου τοῦ Εὐήγου μὲ ἐπικεφαλὴς τὸν ὑποδιευθυντὴ τοῦ ἔργου κ. Μπάμπη Ησαῖα. Ὁ Διευθυντὴς κ. Ν. Ἀρσενόπουλος ἀπουσίαζε καὶ δὲν μπόρεσε νὰ βρεθεῖ κοντὰ μας. Μὰς δόθηκε ἡ ευκαιρία νὰ μιλήσουμε καὶ νὰ τοὺς ἐκφράσουμε τὶς ἀπόψεις μας, ἀλλὰ καὶ τὶς ευχαριστίες μας γιὰ τὴν πρόθυμη πάντοτε διάθεσιν ἀπέναντι στὸ χωριό μας.

Οἱ ὑπόλοιποι μείναμε στὸ χωριό συμπληρώνοντας μιὰ ὁδομάδα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα καταπληκτικῇ. Στὴν ομάδα εἶχαμε ἐξαίρετους μάγειρες, στὸ χωριὸ ὑπῆρχε ἐξαίσιος κρασί καὶ μὲ ὅλα αὐτὰ μαζί μὲ τὴν ωραία παρέα τῶν συγχωριανῶν δὲν μὲς ἔκανε καρδιά νὰ φύγουμε. Τὸ κακὸ ὅμως ἦταν ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ πολλοὺς συνταξιούχους ποὺ εἶχαμε, εἴμαστε καὶ λίγοι ἀκόμα «μάχιμοι», ἐννοῶ σὲ ἐνεργὸ ὑπηρεσία, καὶ ἔπρεπε νὰ ἐπαγέλθουμε στὶς δουλειές μας. Φύγαμε, ἐλπίζοντας σὲ γρήγορη ἐπιστροφή, τὸ Πάσχα, τὸ καλοκαίρι καὶ μὲ τὸ καλὸ τὸν ἄλλο χειμῶνα.

Π.Β.

«ΚΟΤΡΩΤΣΙΟΣ»

«Κοτρώστιο», γεροπλάτανε, τὸ χοροστάσι ἰσκιώνεις στ' Ἀλωναριὸ τὰ κάματα, στ' Αὐγούστου τὰ λιοπύ-

Τὸ βράδυ, τὸ κοντόβραδο, σὲ συντροφεύει ὁ γκιώνης καὶ τὸ καταμεσήμερο τζιτζίρια χίλια μύρια.

Σὲ δέρνουν τ' ἀνεμόβρεχα, τοῦ Χειμῶνιου τὰ χιόνια, μὰ πάλε ἀνθεῖς τὴν Ἀνοιξή, πετᾷς ἀκροκορφάδες. Δὲ σὲ βαραίνουν οἱ καιροί, δὲ σὲ λυγᾶν τὰ χρόνια, εἶδες παιδιὰ κλεφτόπιουλα, Μπλιάδες καὶ Κορομπλιά-

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΦΟΥΡΛΑΣ

ΣΗΜ. Γιὰ τὴν παροιμία: «Ἐχ' ἰδεῖ οὐ Κοτρώστιους Μπλιάδεις κι Κορουμπλιάδεις» ἔγραψα στὸ «Νεχωρίτη» (φ. 6/1977) καὶ στὰ «Ναυπακτικὰ»

3(1986—87)435, ἀριθ. 17.

Βλ. καὶ Δ. Ντούζου, Νεχώρι, τὸ καμάρι μας, 1993, σελ. 182 ἀριθ. 14.

ΑΝΑΣΤΑΣΗ & ΒΑΡΕΛΟΤΑ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΑΛΕΞ. ΦΛΩΡΟΥ

Μια πολυσέλιδη προσφορά αγάπης στο Νεχώρι

Το θρήναμε το «θάρβαρο» έθιμο αυτό. Το κρατάμε, μέχρι και σήμερα με μεγάλο πάθος. Και πολλές φορές και με κόστος ζωής. Και πόσα ατυχήματα!..., στ' αλήθεια. Όμως από πού, προήλθε αυτή η συνήθεια; που, πολλές φορές δεν μπορούμε να «ξεμυτίσουμε» για την Ανάσταση. Πραγματικός πόλεμος... Και ποιός να φανταστεί, πως ξεκίνησε και επεκράτησε παντού, ξεκινώντας ιστορικά από το Αιγύπτιο, την κοιτίδα της Αιτωλίας που λεγόταν Βραχώρι. Βραχώρι επίσης σημαίνει (Εβραϊσμός), γιατί κατά την Τουρκοκρατία ήταν σπασμένο διοικητικό και εμπορικό κέντρο από Εβραίους κυρίως, αλλά και επιφανείς Τούρκους, τσιφλικάδες που ενέμοντο τον πλούσιο κάμπο. Τα σπουδαία στίγματα τους κτίσματα διώροφα και τριώροφα αρχοντικά, ήταν σαν φρούρια. Και είχαν και τζαμιά. Ένα στη μεγάλη χώρα (Ζαπάντι) κι' άλλο στο Αγγελοκαστρο.

Αυτοί οι Τούρκοι κατά τις ιστορικές και συγγραφικές μαρτυρίες του Αρχιμανδρίτη Χαράλαμπου Βασιλόπουλου, ήταν φανατικοί και παρενοχλούσαν τους Χριστιανούς, ιδιαίτερα όταν έδωζαν τον επιτάφιο. Γι' αυτό και οι Χριστιανοί αναγκάζονταν να θγάσουν τον επιτάφιο οπλισμένοι. Και τότε γινόντουσαν συμπλοκές, κατά την ώρα του επιταφίου, κι' άναβε το τούφε-

κίδι. Κι' έτσι επεκράτησε να γίνεται μέχρι και των ημερών μας, ο περιβόητος Χαλκονοπολεμος, πόλεμος δηλ. με χαλκούνια και βαρελότα. Αυτά, και άλλα πολλά, αναφέρει ο Αρχιμ. Χαράλαμπος Βασιλόπουλος στο βιβλίο του Αιτωλοακαρνανικές άγιες, που κανείς σχεδόν δε θα τους γνώριζε, στο κεφάλαιο 48 μιλώντας για τους άγιους τους τρεις ανώνυμους μάρτυρες του Αγρινίου, που τους κρέμασαν οι Τούρκοι, στην εκκλησία του Αγίου Δημητρίου, όταν κρυφά πέρασαν στο Αγρίνιο για να διδάξουν τον Χριστιανισμό.

Επίσης κι' άλλα πολλά ενδιαφέροντα περιέχει αυτό το βιβλίο, που είναι χαρακτηριστικό, για τους όσιους και τους άγιους (αφανείς δέδαια) που μαρτύρησαν στην περιοχή (κυρίως αλλόθρησκους που ασπάστηκαν τον Χριστιανισμό).

Με την αγάπη μου
ΒΑΣΩ ΚΟΥΒΕΛΑ

ΣΗΜ.: Το πιθανώτερο, ιστορικό στοιχείο, για τον Εβραϊκό πληθυσμό, του Αγρινίου, ήταν η μετακίνησή τους από τη Βόνιτσα, τα Γιάννενα, την Ήπειρο και γενικότερα τους Εβραίους της Ηπείρου και έτσι εγκατέστησαν μια δεύτερη κοινότητα, όχι και πολύ μακριά, για τις μετακινήσεις τους και την συνεχή επικοινωνία τους γενικότερα.

Η ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

Στις 14 Μαΐου, όπως και κάθε χρόνο γιορτάστηκε η γιορτή της μάνας.

Πολλές φορές γράφαμε για τη μάνα, μα όσα κι αν γράφουν, όσα κι αν λεχθούν δεν πρόκειται ποτέ να τονιστεί όσο πρέπει η μεγάλη συμβολή της στην ανατροφή των παιδιών.

Στη μάνα ο λογισμός μας, στη μάνα η σκέψη μας.

Η μάνα πάντα και παντού δίνει το παρόν για να μας συμπαράσται ο' όλες τις μορφές του σκληρού αγώνα, που δίνει το παιδί της για να ξεπεράσει τις τυχόν δυσχέρειες. Μα πρώτη και στις χαρές μας και στις γλυκές ώρες της ζωής μας.

Μέσα στον κόρφο της μάνας παίρνει ο άνθρωπος για πρώτη φορά είδηση για την αξία της ζωής.

Στα χέρια της μάνας ζυμώνεται η απαλή ψυχή του παιδιού και διαμορφώνεται ο χαρακτήρας του.

Η μάνα, όλους τους πόνους και τους κινδύνους αψηφά, προκειμένου να βοηθήσει το παιδί της.

Στη μάνα λοιπόν όλη την αγάπη μας. Της οφείλουμε πολλά. Όταν αντιληφθεί ότι της φερόμαστε έτσι, η ψυχή της και η καρδιά της

νιώθει τη μεγαλύτερη ευχαρίστηση, διότι βλέποντας ότι ο σπόρος που έσπειρε ο' αυτό έπιασε τόπο, ζει και κοιμάται ήσυχη, ικανοποιημένη.

Σε σένα μάνα μας γλυκιά τα ευχαριστώ, για ότι καλό μας πρόσφερες στη ζωή.

Κ. Μ.

ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΤΗΣ ΜΑΝΑΣ

ΜΑΝΑ, μια λέξη τρυφερή. Μάνα, μια λέξη αγαπημένη. που είναι από τα χείλη μας χίλιες φορές θγαλμένη.

Μάνα, φωνάζει το παιδί σαν πέφτει και χτυπάει. Μάνα, φωνάζει ο γέροντας, όταν πια ξεφυχάει.

Μάνα, φωνάζει ο ήρωας, βαριά τραυματισμένος από τα βόλια του εχθρού, σαν πέφτει λαθωμένος.

Κι ο στυγερότερος φονιάς στη φυλακή κλεισμένος τη μάνα του αναζητά πικρά μετανοημένος.

Μάνα, στενάζει θλιβερά κάθε ξενιτεμένος.

Πού είσαι, μάνα μου, γλυκιά, φωνάζει πικραμένος.

ΚΩΣΤΑΣ ΛΙΑΖΗΣ
BALLY PA U.S.A.

ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΕ ΝΕΧΩΡΙΤΗ

Όπου κι αν βρίσκεσαι, μὴν ξεχνᾶς τὸ Χωριό μας.

Βοήθησέ το όσο μπορείς κι όταν μπορείς, γιὰ νὰ τὸ βρεῖς καλύτερο σὰν Ξαναπᾶς.

Ο τ. Υπουργός και επίτιμος Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου κ. Αλέξανδρος Φλώρος, εκλεκτό τέκνο του χωριού και της Ρούμελης, προσέδω σε απλή πολυγραφημένη έκδοση - βιβλιοδετημένη του Αρχείου του.

Η έκδοση αυτή έγινε σε δύο (2) τόμους - ενότητες και μία σειρά αυτής παραδόθηκε στη βιβλιοθήκη του Συλλόγου των εν Αθήναις Νεοχωριτών.

Ο Α' τόμος, που φέρει χειρόγραφο ημερομηνία, Μάιος 1993, είναι ογκώδης και περιλαμβάνει περιλήψεις, περιεκτικές εγγραφές, υπομνήματα, πρακτικά, δημοσιεύματα εφημερίδων, που αφορούν την απόλυσή του από τη θέση του Εισαγγελέα, την εκτόπισή του, τη μη χορήγηση διαβατηρίου από το δικτατορικό καθεστώς, το Μαμάτσιο Κρατικό Νοσοκομείο Κοζάνης, το «Τζάνειο» Νομαρχιακό Γεν. Νοσοκομείο Πειραιά, τις Εταιρείες Προστασίας Αγγλικών, την Εταιρεία Προστασίας Αποφυλάκισμένων, τα Ορφανοτροφεία Ρόδου, τον Οίκο Ευημερίας Δωδεκανήσου, τα Δικαστικά Μέγαρα Καλαμπάκας, Γρεβενών, Κοζάνης και άλλα συναφή θέματα.

Ο Β' τόμος, που φέρει ημερομηνία, Μάρτιος 1994, περιλαμβάνει περιλήψεις, αποσπάσματα από έγγραφα, επιστολές και δημοσιεύματα και αφορούν έργα που έγιναν στο Νεχώρι, την προτομή του δασκάλου Παπανικολάου, τη Φιλοδασική Ένωση Νεοχωρίου, εκδηλώσεις των Συλλόγων Νεοχωριτών Αθήνας και Αμερικής, τον Υγειονομικό σταθμό και το Ειρηνοδικείο Πλάτωνος, τη Γέφυρα Χώμορης, τον αυτοκινητόδρομο Περίστει - Καστανιάς - Γέφυρας Νεοχωρίου, την Κατοχική περίοδο στην ορεινή Ναυπακτία και τα πρώτα μετακατοχικά χρόνια.

Τώρα θα σταθούμε στο Β' τόμο, ο οποίος αποτελείται από 14 Κεφάλαια και 259 σελίδες και ο οποίος αφορά το χωριό και την ευρύτερη περιοχή της Ναυπακτίας και θα αναφερθούμε γενικά, επιγραμματικά και σταχυολογικά.

Απ' όσα γνωρίζουμε πριν από την παρούσα αναφορά, έγραψαν στο «ΝΕΧΩΡΙΤΗ» το Δ.Σ. του Συλλόγου της Αθήνας και στα «ΝΕΑ ΤΗΣ ΡΟΥΜΕΛΗΣ» ο δημοσιογράφος Γιάννης Γαϊτάνης.

Πρόκειται αναμφίβολα για μια έκδοση με πλούσιο και πολύτιμο Αρχείο, για το χωριό και κάθε ενδιαφερόμενο ερευνητή. Έχει καλή ταξινόμηση της Ύλης, μεθοδική, αντικειμενική και αμερόληπτη παρουσίαση των θεμάτων, τα οποία καλύπτουν με γάλη χρονική περίοδο.

Ο εκδότης καταχωρεί όλα τα στοιχεία που κατάφερε να διαφυλάξει στο Αρχείο του, κατατοπίζει και ενημερώνει καταλεπτώς τον αναγνώστη για τις φάσεις των έργων του χωριού και άλλων τινών της Ορεινής Ναυπακτίας, τις προσπάθειες και αγωνίες του ίδιου και των λοιπών παραγόντων, που πρωτοστάτησαν συνετέλεσαν και βοήθησαν κατά καιρούς στα έργα

του χωριού, όπως ο Δ. Χ. Φούρας, ο ιατρός Β. Κολατσώνης, ο Ν. Παπανικολάου, ο δάσκαλος Παπανικολάου, οι αρμόδιες Υπηρεσίες, τα Υπουργεία, οι Βουλευτές, οι Νομομηχανικοί, Γεωλόγοι, Τεχνικοί και οι απόδημοι Νεχωρίτες της Αμερικής.

Υπογραμμίζεται ειδικότερα η συμμετοχή κατά μέγα μέρος των Φιλοπρόδων Νεοχωριτών Αμερικής στα κοινωφελή έργα του χωριού, όπως π.χ. στο Σχολείο, στην Εκκλησία, στο Κοινοτικό Κατάστημα, στο Υδραγωγείο, στον αμαξιτό δρόμο.

Μέσα από τα κείμενα του τόμου αυτού αναδύεται η αγάπη και το έντονο ενδιαφέρον του για τα προβλήματα του χωριού, χωρίς τάση αυτοπροβολής, παραμένει αιχμάλωτος του χωριού του. Όπου κι αν υπηρέτησε στην Τρίπολη, στα Χανιά, στην Κοζάνη, στα Τρίκκαλα, στη Ρόδο, έδινε το παρόν στις αρμόδιες Υπηρεσίες και έτρεχε πρόθυμα παρά τις γνωστές συγκοινωνιακές δυσκολίες και μεγάλες αποστάσεις, στο Μεσολόγγι, στο Καρπενήσι, στη Λαμία, στην Αθήνα και όπου αλλού υπήρχε ανάγκη να παρακολουθήσει την πορεία των θεμάτων και των προβλημάτων του χωριού και να τα προωθήσει, με πάσης φύσεως παρεμβάσεις και επεμβάσεις.

Εδώ ιδιαίτερη μνεία πρέπει να γίνει για το έργο εμπλουτισμού με νερό από το Αρχονδόρεμα, του υπάρχοντος υδραγωγείου, για την αντιμετώπιση της ύδρευσης του χωριού κατά τους χειμόνους μήνες, το οποίο αποπερατώθηκε χάριν των κόπων και επιμόνων προσπαθειών αυτού.

Από τα πραγματικά περιστατικά που παρατίθενται στον τόμο αυτό, προκύπτει το μεγαλείο της Νεχωρίτικης αφοσίωσης και λατρείας αυτού του δυσέρετου στην εποχή μας ανθρώπου, που νοιάζεται και τρέχει τόσο πολύ με θυσίες, για το χωριό, τα προβλήματά του και τους συγχωριανούς του. Μέσα στην καρδιά του βρίσκεται αυτοί που φωλιασμένο το χωριό και η θέληση για κοινωνική ευποιία, προς όλους ανεξαιρέτως τους ανθρώπους, πέραν και πάνω από πολιτικές πεποιθήσεις των.

Επίσης από τα συναφή έγγραφα του αρχείου του, τα οποία ομιλούν εύγλωττα, φαίνεται το άπεσθον της Εθνικής του δράσης, τα καθάραιμα Ελληνοχριστιανικά του πιστεύω, η πολυσχιδής και γόνιμη κοινωνική του προσφορά, όπου έζησε και έδρασε, ως Εισαγγελεϊκός Λειτουργός, το αμερόληπτο, αντικειμενικό και ακέραιο ήθος και διαλύεται κάθε αχλύς αμφιβολίας από κακόδολες και κακόπιστες κριτικές ορισμένων απειροελάχιστων.

Το παρόν αφιέρωμα δεν ήταν δυνατόν να καλύψει όλα τα θέματα και το ογκώδες Υλικό που κωδικοποιήθηκε και δημοσιοποιήθηκε, αλλά έγινε απλούστατα μια συνοπτική και επιλεκτική κατά την κρίση μας αναφορά.

Το ότι δεν εθίγησαν κάποια άλλα θέματα, δεν οφείλεται σε κακή πρόθεση ή εκ δόλου παράλειψη, αλλά στο περιορισμένο του χώρου του «ΝΕΧΩΡΙΤΗ».

Μπορούν, μια άλλη φορά, να ασχοληθούν κι άλλοι τμηματικά και κατά κεφάλαιο, με λιγότερες παραλείψεις.

Φρονούμε ότι τον κ. Φλώρο, δεν τον ενδιαφέρει η τετριμμένη έννοια της αναγνώρισης της προσφοράς του, ή της απονομής βραβείου ΟΣΚΑΡ από οιοδήποτε, αρκεί που προσέφερε και προσφέρει ότι μπορεί στο χωριό, στους χωριανούς, στην Κοινωνία.

Αποτελεί φωτεινό παράδειγμα προς μίμηση, το οποίο διδάσκει τους νεότερους, ότι έχουν καθήκον και πρέπει να ασχολούνται με τα έργα του χωριού. Ανιδιοτελώς με πίστη και επιμονή.

Υπάρχει αισιοδοξία ότι θα υπάρξουν μιμητές του παραδείγματος του, αλλά δεν ξέρουμε αν θα φθάσουν το υπερμέγεθος της προσφοράς του και της θυσίας του.

Ν. Μ.

ΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

Καταγράφουμε το κάτωθι ιστορικό γεγονός, για να θυμηθούν οι παλιότεροι πολλά, και να μάθουν οι νεότεροι ένα σημαντικό κεφάλαιο της ιστορίας μας.

— Την τρίτη 8 Μαΐου 1945, λίγο πριν τις 6 το πρωί οι Αθηναίοι ζύπνησαν κάτω από τον εκκοφαντικό ήχο των σειρήνων. Δεν επρόκειτο για βομβαρδισμό, αλλά για τη συνθηκολόγηση της Γερμανίας. Μια μέρα νωρίτερα (7.5.45) στο στρατηγείο του Αϊξενχάουερ ο αρχηγός του Γερμανικού Επιτελείου υπογράφηκε την παράδοση της Γερμανίας στους συμμάχους. Και για την ακρίβεια των γεγονότων:

Στις 7 Μαΐου 1945, στις 3.40' πρωινή ώρα στην ιστορική Γαλλική πόλη Ρένς, στο στρατηγείο του στρατηγού Αϊξενχάουερ, υπογράφεται η άνευ όρων συνθηκολόγηση της Γερμανίας.

Εκ μέρους του Ανωτάτου Συμμαχικού Στρατηγείου του Δυτικού μετώπου υπέγραψαν, ο στρατηγός Μπέντες Σμιθ, ο στρατηγός Ιβάν Σουσλογκάρωφ εκ μέρους της Ρωσίας και ο στρατηγός Σεβέγ για τη Γαλλία. Ο αντιστράτηγος Γκούσταβ Γιόντλ, αρχηγός του Γερμανικού Επιτελείου, εκ μέρους της Γερμανίας. Δεν παρέστη στην υπογραφή ο στρατηγός Ντουάιτ Αϊξενχάουερ. Μία ώρα μετά, στο στρατηγείο του στρατάρχη Ζούκωφ στο Βερολίνο, οι Γερμανοί υπέγραψαν και ενώπιον των Σοβιετικών τη συνθηκολόγηση της χώρας των.

Πενήντα χρόνια πέρασαν από τότε που ο Ναζισμός πέθανε. Ποιός όμως μπορεί να ξεχάσει τη μεγαλύτερη δοκιμασία που πέρασε η ανθρωπότητα, και να μην αγρυπνάει, να μην ξαναεμφανισθεί ο φασισμός πάλι, με οποιδήποτε μορφή.

Με αφορμή 50 χρόνων από τη λήξη του πολέμου, πέρα από αυτά που αναφέρουμε, αντιγράφουμε από το πρωτότυπο φύλλο της εφημερίδας «ΑΚΡΟΠΟ-

Συνέχεια στη σελίδα 6

ΤΟΚΕΤΟΣ

«Λώβεψε» πια ή πλάση. Όλες οι σακαές έπεσαν στον κόσμο. Παλιότερα ο κόσμος ήτανε θηρία! Έτρωγαν, έπιναν και πιλάλαγαν. Όχι οι άντρες μονάχα, αλλά και οι γυναίκες. Και όλες οι γυναίκες, γριές και νιές. Κι οι γκαστρωμένες —με το σ'μπάθιο— κι αυτίνες καταπάνω στις δουλειές.

Τα «σφαϊά» τις έπιαναν μέσα στις στράτες ή στα γιούρτια.

Πόσες ξεγέννησαν πάνω στην αυλακιά! Κι άσε αυτές π' αβγάτισαν μεσοτρατής και καταμάναχες γυρίζοντας από το μύλο φορτωμένες τ' άλασμά!

Έκαναν το μικρό, τ' αφαλοκόπαγαν, το 'βαναν στην ποδιά τους, ματαφορτώνονταν το «σόμπολο» και πήγαιναν στο σπίτι με την κομποπασιά!...

Ακούς γιατρούς και κλινικές!...

Τόσο αν κακοπάθαγε καμίνια φώναζαν τη μαμή. Και τί μαμή!...

Καμιά γριά να «μάσει» το παιδί το πλειότερο.

Πάγαινε η μαμή κι αρχίναγε τα παραμύθια, για να ξεχνάει τα «σφαϊά» η ετοιμόγεννη.

Κρέμαγε και στα πάτερα μια τριχιά, για να τραβιέται η γυναίκα, σαν έρθει η ώρα για να γίνει το μικρό.

Άμα το παιδί δε γίνεται, την πότιζαν λάδι ανακατωμένο με κρασί, για να γλιστράει.

Ακόμα, μια γερή γυναίκα την έπαιρνε καθάλλα ανάποδα, ολόδια όπως παίζουν τα παιδιά το «πόσα αστέρια βλέπεις», την τίνιζε γερά μπας και ξεκόλλαγε από πάνω της το «φόρτωμα».

Αν όλα αυτά δεν έφερναν κανένα αποτέλεσμα, έστελναν στον παπά και έφερναν τη «ζώνη» και την έζωναν.

Η «ζώνη» είναι αυτή, που ζώνεται ο παπάς στη λειτουργία.

Όταν, με το καλό, «έπεφτε» το παιδί, έστελναν στον παπά για «τις ευχές». Σ' ένα μπουκάλι έβαναν νερό και το 'στέλναν να το διαβάσει ο παπάς.

Με τις «ευχές» πλένονταν όσοι ήταν στο ξελεχώνεμα κι έπλεναν και το μικρό.

Γι' αυτό, όταν αργεί κανένας να λουστεί, του λένε: «Έ'εις ανάλ'στος απ'τ'ς ευχές».

Μόλις γεννιόνταν το μικρό, τ' αφαλόκοβαν κι έβαναν σκρούμπο πάνω στον

ΓΙΑΤΡΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΡΕΜΕΝΤΙΑ

αφαλό. Σκρούμπο έβαναν κι όσο να πέσει ο αφαλός.

Όταν έπεφτε (ο αφαλός) δέν τον πετάγανε. Τον έβαναν στη σαρμανίτσα του μικρού για να μην παίρνει από μάτι.

Αργότερα τον έβαναν στο χαίμαλι και το παιδί τον είχε πάντα απάνω του.

Όταν γεννιέται το παιδί είναι σαν κρέας κατακόκκινο και, για να μη βρωμήσει όσο να σκληρύνει, το αλάτιζαν.

Έλιωναν μέσα σε «χλιούταϊκο» νερό αλάτι κι έπλυναν το μικρό. Παλιότερα ακόμα τ' αλάτιζαν με σκέτο αλάτι.

Με το αλάτι τ' άφηναν ένα εικοσιτετράωρο.

Έτσι εξηγείται, γιατί ο ιδρώτας είναι αλμυρός(!).

Άμα το γεννησούρι έκλαιγε μετά τ' αλάτισμα, έλεγαν:

— Είναι βαρλααστ' σμένο το καημένο.

Πολλά παιδιά γεννιούνται με προσωπίδα (τσιπα). Τέτοια παιδάκια είναι τυχερά.

Η τσιπα έπρεπε να θγει απ' το παιδί.

Πρόσεχαν όμως, όταν την έβγαναν, να μην τη θγάλουν ανάποδα, γιατί το παιδί γινότανε λιαβό.

Έβγαινε από κάτω προς τα πάνω.

Άλλα παιδάκια πάλι γίνονταν μισοπεθαμένα.

Για να «ξυπνήσουν», η μαμή βρόνταγε ένα ταψί και τα μύριζε με κρεμμύδι.

Αφού λοιπόν περιποιούνταν το μικρό, το φάσκωναν. Το 'δεναν «κοπανάκι» και το 'βαναν κοντά στη μάνα του.

Απάνω στις τρεις μέρες έρχονταν οι μοίρες και το μοίρωναν.

Οι μοίρες είναι τρεις. Πάνε κοντά στη σαρμανίτσα του μικρού και γράφουνε τη μοίρα του.

Πολλές, λεχώνες, λένε, πως είδαν κι άκουσαν τις μοίρες, εκεί που μοίρωναν το παιδάκι.

Αν το παιδί την τρίτη μέρα γέλαγε στον ύπνο του, έλεγαν, πως κάτι καλό του έλεγαν στ' αυτί οι μοίρες.

Αν όμως παρουσιάζεταν κανένα σημαδάκι στο κορμάκι του, τότε αλίμονο!...

Οι μοίρες του έγγραφαν μαύρα κι άραχνα.

Αυτά ήταν τα «βαροκοντ' λιασμένα», όπως έλεγαν.

Αλλά ας ξαναρθούμε στη λεχώνα.

Για να γίνει το «καταπόδ'», το ύστερο που λένε, την έβαναν και φύσαγε μέ-

σα σε μια μπουκάλα.

Σαν «έπεφτε», δεν το πέταγαν, γιατί η λεχώνα «πάθαινε».

Το ζεμάταγαν, τού, θαναν σκρούμπο και λιθάνι και το 'χωναν στο κατώι. «Ας μην το 'παιρναν και τα σκ'λιά»...

Όσες γυναίκες γένναγαν την ίδια ώρα με την αλαφίνα, τις έλεγαν «λαφονγινν'μένες» κι «έκαναν χρόνια εφτά να ξανακάμουνε παιδί».

Άμα μετά τη γέννα η λεχώνα είχε αιμορραγία — και τύχαινε πολλές φορές— καλούσαν γιάτρισσα ειδική, για να ξορκολογήσει την αιμορραγία, άμα δεν ήξερε η μαμή ή η θάβω του σπιτιού.

Η γιάτρισσα ξεχώριζε στην κορυφή του κεφαλιού δυο τούφες απ' της λεχώνας τα μαλλιά και έλεγε κρατώντας τες:

«Βηκ' ο Χριστός κι η Πανα- (γιά,

θήκαν σε ψηλή βουνοκορφή βρήκαν την αιμορραγία λίμνο, λίμνο, λιμνομένη και την δένουν για να στί- (ψει.

Εις το όνομα Του Πατρός (και

Του Υιού και Του Αγίου (Πνεύματος Αμίν».

Τη στιγμή που έλεγε τα λόγια:

«και τη δένουν για να στί- (ψει...».

έκαναν κόμπο στα μαλλιά. Και το αίμα «κόβιταν μι του μαχαίρ'»...

Στις δύο πρώτες μέρες η λεχώνα δεν είχε γάλα.

Όσο να «κατεβάσει», το μικρό το θύζαινε άλλη μπετέρα, που «γαλάριζε» μικρό.

Άμα ένα παιδί κι ένα κορίτσι έτρωγαν από το ίδιο γάλα, δεν έκανε να παντρευτούν, όταν μεγάλωναν. Ήτανε, βλέπετε, σαν αδέρφια. Έφαγαν από το ίδιο γάλα.

Για να κατεβάσουν γάλα οι λεχώνες, έτρωγαν πρασόρρυζο κι έπιναν κόκκινο κρασί.

Άμα μάθαινε το χωριό, πως κάποια «αβγάτισε», έτρεχαν να τη φιλέψουν και να της ευχηθούν.

Της πήγαιναν ψωμί «καθάριο» και κρασί.

Ασήμωναν και το παιδί.

Το σταύρωναν με ένα νόμισμα και ύστερα το 'βαναν στη σρμανίτσα του.

Του έβαζαν ακόμα στο λαιμό λίγο θαμπακάκι, ν' ασπρίσει απ' τα γέρατα σαν το θαμπαάκι.

Δεν έμπαιναν στο σπίτι της λεχώνας όπως κι όπως, γιατί υπήρχε φόβος για να «πάθει» η γυναίκα.

Ν' αποξωπάρ' ή να αβασκαθεί.

Καθένας που έμπαινε στο σπίτι, έπρεπε να περάσει πάνω από φωτιά. Γι' αυτό άμα «έρραζε» στην πόρτα, του πέταγαν ένα δαυλί για να περάσει από πάνω.

Κι αφού έμπαινε μ' αυτόν τον τρόπο, ευχόταν στη λεχώνα να μην αβασκαθεί.

Το «να μην αβασκαθείς» ήτανε η πρώτη ευχή του επισκέπτη, και η δεύτερη: «Να ζήσει ου δράκους», αν ήτανε αγόρι, «να ζήσει η κουτσιόρω» αν ήτανε κορίτσι.

Βλέπετε, μπέρα και παιδί είχαν μεγάλη ευπάθεια στο μάτιασμα. Γι' αυτό και η λεχώνα λάβαινε τα μέτρα της.

Δε φόραγε θαμπακέλα. Φόραγε «σκέπη» —μούρκο μαντήλι— που την άφηνε και άπλυτη ώπου να σαραντίσει.

Απάνω της έσερνε σκρούμπο, σκόρδο, λιθάνι και ψωμί.

Τα ίδια «σπεντζουρκά» είχε και το νεογέννητο κάτω απ' το μάζιλαράκι του.

Τα ίδια φυλαχτά «δηλ' γαν» και για το άντεσμα.

Η λεχώνα ως τις σαράντα μέρες δεν έβγαινε από το σπίτι. Ούτε και το μικρό. Κι αν η ανάγκη το 'φερνε να ξεπορτίσουν, έπρεπε να έχουνε απάνω τους τα φυλαχτά, που αναφέραμε.

Θα 'χετε ακούσει βέβαια να λένε:

«Δε δίνουμε φωτιά, γιατί γένν'οι η γάτα μας».

Αυτό το λένε για αστείο, επειδή τα σπίτια που είχανε λεχώνα, δε δάνειζαν φωτιά.

Μερικοί δεν έμπαιναν σε σπίτια με λεχώνα, γιατί τους «πείραζε». Από αυτό το περιστατικό απόμεινε κι η φράση:

«Αμ έμπα μέσα δα, δεν έχουμε λιχώνα»...

Μόλις σουρούπωνε, στο σπίτι με λεχώνα καίγανε σκρούμπο και λιθάνι. Αυτό γίνεταν κάθε θράδυ ως τις σαράντα μέρες, για να μην «ανθήσει» η λεχώνα.

Τη νύχτα πάλι, άμα άκουγαν φωνή δεν έπρεπε να «απλογιόνται». Ήταν οι «οξαποδώ», που έρχονταν να κάμουν κακό και στο παιδί και στη λεχώνα.

Βασιλεύοντας ο ήλιος δεν έβγαινε έξω η λεχώνα. Ούτε και τα λεχωνοσκούτια, ούτε και τα «κωλόπανα» τ' άφηναν έξω, άμα έπεφτε ο ήλιος, γιατί «μπλούτιζαν».

Όσο να σαραντίσει η λεχώνα δεν έκανε για να λουστεί, γιατί «αποξώπαιρνε». Ακόμα κι απ' τα λούσματα, που έχυναν έξω από το σπίτι, πάθαινε.

Σε ξένο σπίτι πάλι δεν έπρεπε να μπει λεχώνα, γιατί κόβονταν τα στεφάνια απ' τα θαρέλια και χύνεταν το κρασί.

Έσπαγαν ακόμα και τα κατρέφτια.

Λεχώνα δεν πήγαινε σε γάμο, γιατί δεν έκανε να ι-

δεί τη νύφη. Ούτε κι άλλη λεχώνα έκανε να ιδεί, προτού αλλάξουν κάτι.

Άμα ήταν ανάγκη να ανταμώσουν δυο λεχώνες, έκρυβαν τα μάτια τους, για να μην ιδεί η μια την άλλη κι άλλαζαν μικροπράγματα. Ας πούμε μια παραμάνε, μια καρφίτσα ένα στεκάκι μια φουρκέτα... Μετά «έκανα βλέπονται».

Το ίδιο έκαναν και δυο νυφάδες, όταν αντάμωναν στο δρόμο.

Πάνω στις σαράντα μέρες η λεχώνα έπαιρνε το μικρό και πήγαινε στην εκκλησιά να διαβαστούνε.

π. μ.

ΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

Συνέχεια από την σελ. 5

ΛΙΣ» (που έχουμε στα χέρια μας) της 8ης Μαΐου 1945 τους τίτλους της πρώτης σελίδας, για τη λήξη του πολέμου.

«ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ ΕΞΗ ΧΡΟΝΩΝ ΕΦΙΑΛΤΙΚΗΝ ΔΟΚΙΜΑΣΙΑΝ Η ΕΥΡΩΠΗ ΑΝΑΠΝΕΙ ΕΙ ΑΠΟ ΧΘΕΣ ΤΟΝ ΑΕΡΑ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΗΜΕΡΑ ΘΑ ΕΟΡΤΑΣΘΗ ΑΠΟ ΟΛΑ ΤΑ ΗΝΩΜΕΝΑ ΕΘΝΗ ΩΣ «ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ».

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ Ο ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΝΙΚΗΣ ΑΡΧΙΖΕΙ ΑΠΟ ΣΗΜΕΡΟΝ ΤΟ ΠΡΩΙ ΕΙΣ ΤΑΣ 6.15'».

Είς τας τρεις τ' απόγευμα σήμερον θ' αναγγελθ' επίσημως και ταυτοχρόνως από τ' Λονδίον, τήν Μόσχαν και τήν Ουάσιγκτον, ο τερματισμός του Πολέμου με τήν υποταγήν τής ήττημένης Γερμανίας, έξαναγκασθήσης νά ζητήσ'η γενικήν και άνευ όρων συνθηκολόγησιν.

Ο δε τίτλος του κυρίου άρθρου είναι:

«Η ΧΑΡΑ ΜΑΣ ΑΣ ΓΙΝΗ ΓΥΜΝΟΣ ΓΙ' ΑΥΤΟΥΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΧΑΡΙΣΑΝ ΤΗ ΝΙΚΗ».

Ο Πόλεμος τελείωσε!

Με αυτή τήν φράση δονείται, αναγαλλιάζει, παραληρεί από χθές θράδυ ολόκληρος ή Εύρώπη.

Το Δ. Σ.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΑΛΙΕΣ

Ο ΓΕΡΟ ΣΠΥΡΟΣ ΚΑΙ Η... ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ

Συνέχεια από την σελ. 4

Σπύρινα. Δε ντράς να γλιτώσουμε του ζουντανό, τα χώρατα σι μάραναν...

Ίσιαξε τη σκέπη της κι έφυγε ντροπιασμένη.

Κι ο γερο - Σπύρος χαμήλωσε τη σκούφια του, άναψε το τσιμπούκι του και ετοιμάστηκε να αναλάβει... υπηρεσία.

π. μ.

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΣ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΝΕΧΩΡΙΤΕΣ

Ο Σύλλογος βοηθά τ'ο χωριό, διατηρεί τή σύσφιξη των σχέσεων των άπανταχού συγχωριανών, τρέχει στους άσθενείς, παρ ευρίσκεται σ' ευχάριστες και δυσάρεστες περιπτώσεις των συγχωριανών και καλλιιεργεί τήν αγάπη των Νεχωριτών.

Εάν πιστεύεις και σ' οτά άνωτέρω, γράψου μέλος του Συλλόγου σου, γιά ήθική και υλική συμπαράσταση. Ο Σύλλογος είναι πάντα κοντά στους Νεχωρίτες, άς έρθουν και αύτοί κοντά του.

ΤΩΡΑ ΕΙΝΑΙ ΜΑΗΣ ΚΙ' ΑΝΟΙΞΗ

Τώρα είναι Μάης κι Άνοιξη, τώρ' είναι Καλοκαίρι, Τώρα κι' ό ξένος θούλεται στον τόπο του να πάη. Νύχτα σελλώνει τ' άλογο, νύχτα το καλλιθέωνει, θάνει τ'ά πέταλα χρυσά και τ'α καρφιά ασημένια και τ'α καλλιθοσκύρια του άγνά μαργαριτάρια!

Από το βιβλίο του κ. Δ. Ντούζου, ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ.